

Studiegids

hbo-master

Docent Hoger Gezondheidszorg Onderwijs (HGZO)

Faculteit der Geneeskunde & VUmc Academie

Vrije Universiteit Amsterdam

<https://www.vumc.nl/educatie/onze-opleidingen/opleidingsdetail/master-docent-hgzo.htm>

Post- en bezoekadres Vrije Universiteit, Medische Faculteit

Van Der Boechorststraat 7

1081 BT Amsterdam

Tel. (020) 4444 229

© 2023/2024 VUmc Academie & Faculteit der Geneeskunde

Niets uit deze studiegids mag worden verveelvoudigd of opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van VUmc Academie, Van Der Boechorststraat 7, 1081 BT Amsterdam.

Voorwoord

Door ontwikkelingen in de gezondheidszorg en in het hoger gezondheidszorgonderwijs (HGZO) veranderen de eisen die gesteld worden aan docenten. Zo wordt van docenten niet alleen verwacht dat zij expertdocent zijn, ook krijgen de docenten een belangrijke rol bij het evidence-based innoveren van onderwijs, bij het uitvoeren van praktijkgericht zorginhoudelijk onderzoek en bij het begeleiden van studenten hierbij. Het moge duidelijk zijn dat al deze taken hogere eisen stellen aan de docent in het HGZO. De master Docent HGZO heeft zich dan ook ten doel gesteld om competente docenten op hbo-masterniveau af te leveren die deze docentrollen en bijbehorende taken aankunnen. De master Docent HGZO richt zich op de docent die de gezondheidszorgpraktijk van binnenuit kent en weet wat er speelt in de gezondheidszorg. Op die manier slaat de docent tijdens en na de opleiding een unieke brug tussen de gezondheidszorgpraktijk en het onderwijs. Afgestudeerden van de master docent HGZO zijn daarmee innoverende docenten die in staat zijn om kennis en inzichten op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs op een geïntegreerde manier in te zetten in alle docenttaken. Hiermee leveren zij een directe bijdrage aan kwalitatief goed onderwijs op opleidingen op hbo-niveau in de gezondheidszorg en waarborgen daarmee de kwaliteit van de gezondheidszorg.

Deze studiegids is bedoeld om docenten-in-opleiding (dio's) wegwijs te maken in het studieprogramma van de master Docent HGZO. De gids heeft betrekking op het onderwijs in de periode van 1 september 2023 tot 1 september 2024. Ook onderwijspraktijkplaatsen, gastdocenten en andere betrokkenen of belangstellenden kunnen de studiegids als informatiebron hanteren.

Hoewel ernaar gestreefd wordt wijzigingen zoveel mogelijk te beperken, kunnen er zich in de loop van het jaar omstandigheden voordoen die wijzigingen noodzakelijk maken. Van eventuele wijzigingen worden de dio's zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht.

De medewerkers van de master Docent HGZO wensen alle dio's een succesvol studiejaar toe.

Namens het team,

Dagmar Else Slot
Opleidingsdirecteur

Stan Buis
Opleidingscoördinator

Inhoud

1.	De opleiding in vogelvlucht	1
2.	Visie en missie van de opleiding.....	3
3.	Instroomeisen.....	4
4.	Uitstroomkwalificaties	6
5.	Competentieprofiel	7
6.	Structuur van het studieprogramma.....	12
6.1	Opzet studieprogramma	12
6.2	Opbouw studiejaren.....	13
7.	Inhoud studieprogramma	15
7.1	Studiejaar 1.....	15
7.2	Studiejaar 2a cohort	16
7.3	Studiejaar 2b cohort.....	17
8.	Studiebegeleiding.....	18
8.1	Coaches	18
8.2	Docenten	19
8.3	Praktijkbegeleider	19
8.4	Begeleiders zorginhoudelijk praktijkgericht onderzoek.....	19
9.	Examenreglement	20
9.1	Toetsing.....	20
9.2	Studieduur	21
9.3	Individuele leerroute	22
9.4	Herkansingsbeleid	22
9.5	Afsluitingsprocedure	22
9.6	Bezwaar- en beroepsprocedure	23
Bijlage 1	Werkveldcommissie	24
Bijlage 2	Praktijkactiviteiten eerste studiejaar Cohort 2022	25
Bijlage 3	Praktijkactiviteiten tweede studiejaar (2a) Cohort 2021	26
Bijlage 4	Praktijkactiviteiten tweede studiejaar C2020 (2b).....	28

1. De opleiding in vogelvlucht

De master Docent HGZO is een door de NVAO geaccrediteerde hbo-master voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en voor docenten in de sector hoger gezondheidszorgonderwijs (HGZO). Deze tweejarige deeltijdopleiding wordt verzorgd door de Faculteit der Geneeskunde van de VU in samenwerking met de VUmc Academie van Amsterdam UMC. De Faculteit der Geneeskunde biedt naast de M Docent HGZO de bachelor en master Geneeskunde en andere masters aan. De VUmc Academie adviseert, biedt begeleiding bij het aanleren van state of the art vakinhoud en ondersteunt bij veranderingen door het verdiepen én borgen van die vakinhoud. De VUmc Academie biedt daarbij meer dan 200 opleidingen, trainingen, cursussen en workshops voor professionals in de zorg en het zorgonderwijs.

De deeltijdopleiding master Docent HGZO kenmerkt zich door heterogene groepen met docenten-in-opleiding (dio's) vanuit verschillende beroepsgroepen in de gezondheidszorg en speciale aandacht voor evidence-based handelen. Bij alle docenttaken die dio's uitvoeren, wordt verwacht dat dio's hun handelen kunnen verantwoorden vanuit wetenschappelijke, professionele en persoonlijke kennis en inzichten op het gebied van het onderwijs en de gezondheidszorg. In het kader van de ontwikkeling van vakdidactiek en het evidence-based lesgeven is er naast onderwijskundige en didactische scholing ook sprake van gezondheidszorginhoudelijke verdieping tijdens de opleiding. De master Docent HGZO is hiermee uniek in Nederland en leidt docenten die de gezondheidszorgpraktijk van binnenuit kent en die in staat zijn kennis en inzichten op het gebied van onderwijs en zorg te integreren in alle docenttaken binnen een opleiding op hbo-niveau in de gezondheidszorg.

Ontstaansgeschiedenis

Afgestudeerden van de (toenmalige) Faculteit der Bewegingswetenschappen (FBW) vonden (en vinden) onder meer een werkring als docenten binnen het hoger beroepsonderwijs, onder andere aan de studierichtingen fysiotherapie, ergotherapie en de academie voor lichamelijke opvoeding. Daar verzorgen zij, afhankelijk van hun afstudeerrichting in hun opleiding bewegingswetenschappen, onderwijs op het gebied van anatomie, (inspannings-) fysiologie, kinesiologie, biomechanica, psychologie en gezondheidkunde.

Om studenten ook didactisch voor te bereiden op het docentschap heeft de FBW in samenwerking met het toenmalig onderwijsadviesbureau en de lerarenopleiding van de VU in 1981 een Docentenopleiding ontwikkeld. Enkele jaren later is de FBW benaderd door het ministerie van VWS (voorheen ministerie van WVC) met het verzoek docenten in de centrale vakken aan de zorgopleidingen te scholen. Sinds 1988 organiseerde de faculteit de tweejarige Docentenopleiding HGZO. Met ingang van september 1991 is de opleiding toegankelijk voor onder andere afgestudeerde beroepsbeoefenaren van de beroepsopleidingen tot diëtist, ergotherapeut, fysiotherapeut, logopedist en verpleegkundige.

Om beter aan te sluiten bij de wensen vanuit het werkveld zijn vanaf september 2011 twee verschillende studieprogramma's aangeboden; de eerstegraads Docentenopleiding HGZO en de master Docent HGZO. De eerstegraads Docentenopleiding is in september 2014 voor het laatst van start gegaan. Vanaf studiejaar 2015-2016 verzorgt het team naast de master Docent HGZO in plaats van de eerstegraads Docentenopleiding HGZO ook de Basisopleiding voor opleiders en docenten in de zorgpraktijk. De master Docent HGZO en de Basisopleiding voor opleiders en docenten in de

zorgpraktijk zijn in januari 2020 overgegaan naar de VUmc Academie. De master Docent HGZO is sindsdien ingebed in de Faculteit der Geneeskunde en wordt georganiseerd en uitgevoerd door de VUmc Academie. Vanaf 2022 is de opleiding sluit de opleiding aan op een groeiende behoefte aan het opleiden van docenten voor de gezondheidszorg vanuit zowel de sector zorg als vanuit het zorgprofiel binnen de welzijnsopleidingen. Met het opleiden van docenten voor de bredere gezondheidszorg wil de master Docent HGZO bijdragen aan de nauwere samenwerking die binnen de sectoren zorg en welzijn in de praktijk wordt nagestreefd.

Uitgangspunt voor het team dat verantwoordelijk is voor de opleiding is de kwaliteit van de gezondheidszorg. De redenatie is dat de gezondheidszorg van kwalitatief hoog niveau is als de beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg goed geschoold zijn. Goede scholing op de beroepsopleidingen wordt gewaarborgd wanneer HGZO docenten zowel didactisch/onderwijskundig als gezondheidszorginhoudelijk deskundig zijn (Zie figuur 1.):

Figuur 1. Samenhang tussen de kwaliteit van de gezondheidszorg en de expertise van docenten.

De werkveldcommissie (zie bijlage 1) levert een bijdrage aan de kwaliteitsbewaking van de master Docent HGZO.

2. Visie en missie van de opleiding

Visie op leren en opleiden

Leren is optimaal verlopen als dio's adequaat gedrag tonen in hun werk als docenten. Dio's kunnen beter presteren als de opleiding aansluit bij datgene wat hen inspireert, motiveert en als het aanbod aansluit bij de leerwensen en reeds ontwikkelde vermogens. Daarnaast wordt leren gezien als een sociaal en actief proces en is leren zinvol als er sprake is van een doelgericht en contextgebonden proces. Tijdens de opleiding wordt daarom van dio's gevraagd ervaringen op te doen in de onderwijspraktijk en in interactie met anderen een relatie te leggen tussen bestaande en nieuwe kenniselementen. Daarbij is het belangrijk dat dio's eigen doelen voor ogen hebben. Al deze aspecten leiden ertoe dat dio's effectief en efficiënt kunnen leren en dat zij gemakkelijk een transfer kunnen maken van de ene leersituatie naar de andere en naar de werksituatie.

Vanuit deze sociaal-constructivistische visie biedt de master Docent HGZO een competentiegericht curriculum aan. De volgende uitgangspunten staan hierbij centraal:

1. De competenties vormen de basis van het curriculum
2. Het leerproces van de dio staat centraal.
3. De praktijk is de meest krachtige leeromgeving.
4. Samenwerkend leren in kleine multidisciplinaire groepen stimuleert de interdisciplinariteit.
5. Toenemende mate van zelfsturing maakt de dio verantwoordelijk voor zijn eigen leerproces.

Het curriculum is vormgegeven vanuit de vier competenties en is deels aanbod- en deels vraaggestuurd. Uitgangspunt voor het leren zijn de ervaring, motivatie en de visie van dio's op het docentschap. Er is tijdens de opleiding ruimte voor dio's om eigen accenten in hun leerproces te leggen. De praktijk – zowel de onderwijspraktijk als de gezondheidszorgpraktijk – geldt als de meest krachtige leeromgeving, omdat deze leeromgeving realistisch en uitdagend is. Er wordt tijdens de opleiding veel belang gehecht aan een actieve inbreng en samenwerking. Het unieke multidisciplinaire karakter van de groep wordt hiermee het beste benut. Naarmate dio's zich verder ontwikkelen, neemt de sturing vanuit de opleiding af en zullen dio's meer hun eigen leersituaties gaan creëren.

Missie

De master Docent HGZO leidt beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg op tot docenten op hbo-masterniveau. De opleiding is ook toegankelijk voor (ervaren) docenten met ruime werkervaring in de zorgpraktijk en die de gezondheidszorgpraktijk van binnenuit kennen. Zij kunnen de (deel)competenties in de opleiding verder ontwikkelen.

Tijdens de opleiding bekwamen dio's zich in vier competenties - Didactisch Handelen, Innoveren, Onderzoeken en Professionaliseren (zie hoofdstuk 5) - door gericht te oefenen in verschillende beroepsgetrouwe situaties. Het curriculum steunt continu op twee belangrijke pijlers: onderwijs en gezondheidszorg. Dio's worden opgeleid tot docenten die in staat zijn kennis en inzichten op het gebied van didactiek, onderwijs en zorg te integreren in al hun docenttaken binnen het HGZO.

3. Instroomeisen

Kandidaten kunnen zich aanmelden voor de master Docent HGZO tot 1 mei. Na de aanmeldingsperiode ontvangen alle kandidaten een uitnodiging voor een intakegesprek, dat plaatsvindt in juni. In dat gesprek wordt gecheckt of de opleiding past bij de leerwensen van de kandidaat en worden eventuele vragen van de kandidaat worden beantwoord. In het intakegesprek wordt tevens gecheckt of de kandidaat voldoet aan de instroomeisen. De volgende instroomeisen gelden voor de opleiding.

Opleidingseis:

- I. aankomend dio's zijn in het bezit van:
- een diploma van een hbo- bacheloropleiding of een 4-jarige hbo-opleiding in de gezondheidszorg, zoals diëtist, ergotherapeut, fysiotherapeut, huidtherapeut, kunstzinnig therapeut logopedist, MBB-er, mondhygiënist, oefentherapeut Cesar, oefentherapeut Mensendieck, optometrist, orthoptist, podotherapeut, verloskundige of verpleegkundige; OF
 - een diploma van een hbo-bacheloropleiding in welzijn met profiel Zorg; OF
 - een diploma van een tweedegraads lerarenopleiding Zorg en Welzijn of Verpleegkunde; OF
 - een diploma van één of meerdere opleidingen op niveau NLQF-6 in zorg of welzijn met een totale omvang van minimaal 5040 SBU (180 ECTS).

Eisen werkervaring:

- II. A. aankomende dio's die op het moment van instromen werkzaam zijn als zorgprofessional kunnen het volgende aantonen:

Op het gebied van de zorg:	Op het gebied van het onderwijs:
<p>voor de duur van de opleiding werkzaam te zijn als gezondheidszorgprofessional op hbo-niveau voor minimaal 0,4 fte, in dienstverband bij een gezondheidszorginstelling of als zelfstandige in een eigen praktijk.</p> <p>OF</p> <p>te beschikken over een minimale werkervaring als professional in de gezondheidszorg op hbo-niveau gelijkwaardig aan 2 jaar met een omvang van 0,4 fulltime-equivalent (fte),</p> <p>én voor de duur van de opleiding te beschikken over een geldige kwaliteitsregistratie in het kwaliteitsregister van de beroepsgroep.</p>	<p>voor de duur van de opleiding te beschikken over een onderwijspraktijkplaats voor 0,1 fte bij een bachelor zorg- of welzijnsopleiding in het profiel zorg. Deze praktijkplaats biedt de dio de mogelijkheid om te werken aan alle praktijkopdrachten en competenties (zie bijlagen studiegids). Een hbo-bacheloropleiding verbonden aan een hogeschool is in ieder geval een geschikte stageplaats. Voor andere stageplaatsen (zoals een zorginnovatiecentrum of een opleiding verbonden aan een opleidingsinstituut van een ziekenhuis) geldt dat bij het intakegesprek wordt beoordeeld of deze plaats voldoet, of dat een aanvullende praktijkplaats nodig is. Bij voorkeur regelen aankomende dio's de praktijkplaats zelf (een geacquireerde praktijkplaats kan per e-mail worden bevestigd).</p>

II. B. aankomende dio's die op het moment van instromen werkzaam zijn als docent op een hbo-bacheloropleiding in de sector zorg of welzijn kunnen het volgende aantonen:

Op het gebied van de zorg:	Op het gebied van het onderwijs:
<p>voor de duur van de opleiding werkzaam te zijn als professional in de gezondheidszorg op hbo-niveau voor minimaal 0,2 fte, in dienstverband bij een gezondheidszorginstelling, als zelfstandige in een eigen praktijk of binnen de docent- aanstelling in een kliniek van de hogeschool,</p> <p>én voor de duur van de opleiding te beschikken over een geldige kwaliteitsregistratie in het kwaliteitsregister van de beroepsgroep.</p> <p>OF</p> <p>te beschikken over een minimale werkervaring als zorgprofessional op hbo- niveau van (of gelijkwaardig aan) 2 jaar met een omvang van 0,4 fulltime- equivalent (fte),</p> <p>én voor de duur van de opleiding te beschikken over een geldige kwaliteitsregistratie in het kwaliteitsregister van de beroepsgroep.</p>	<p>voor de duur van de opleiding te beschikken over een onderwijspraktijkplaats voor 0,1 fte bachelor bij een zorgopleiding of een welzijnsopleiding in het profiel zorg. De werkplek kan als onderwijspraktijkplaats fungeren, mits deze werkplek dio's de ruimte biedt om te werken aan alle praktijkopdrachten en competenties (zie bijlagen studiegids). Een hbo-bacheloropleiding verbonden aan een hogeschool is in ieder geval een geschikte praktijkplaats. Voor andere werkplekken geldt dat bij het intakegesprek wordt beoordeeld of de werkplek voldoet, of dat een aanvullende praktijkplaats nodig is.</p>

Aandachtspunten bij de instroom:

III. aankomende dio's dragen zelf zorg voor het op peil brengen van hun kennis op het gebied van 1. Wetenschappelijke literatuur zoeken en verwerken; 2. Onderzoeksvaardigheden en statistiek; 3. Taalvaardigheden; 4. Digitale media. Hiervoor stelt de opleiding een opfrisprogramma in de digitale leeromgeving beschikbaar waarmee dio's zelfstandig eventuele kennishiaten kunnen vaststellen en kunnen wegwerken.

4. Uitstroomkwalificaties

Na het succesvol afronden van de master Docent HGZO wordt de graad Master of Education (MEd) verstrekt.

5. Competentieprofiel

De master Docent HGZO leidt op tot een innoverende gezondheidszorgdocent, die functioneert op het raakvlak van onderwijs, gezondheidszorginhoudelijk onderzoek en de gezondheidszorgpraktijk. Deze docent is werkzaam in het hoger gezondheidszorg onderwijs en leidt aanstaande professionals op voor de sector zorg of voor het profiel zorg binnen opleidingen in de sector welzijn. Docenten zijn daarbij lid van een team van docenten en nemen in dit team een voortrekkersrol in. Niet alleen hebben zij de rol van expertdocenten, ook kunnen zij de rol van onderwijskundig innovators vervullen. Docenten hebben ervaring met het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek in de gezondheidszorg en het bijhouden van onderwijskundige literatuur en kunnen deze ervaring, samen met hun ervaringen in de gezondheidszorgpraktijk, inzetten bij het innoveren van het onderwijs en bij het begeleiden van studenten of professionals in het HGZO. Docenten moeten zich niet alleen in de huidige situatie staande houden, maar ook in de toekomstige. Aangezien de situatie in zowel het onderwijs als in de gezondheidszorg sterk aan veranderingen onderhevig is, zijn zij dan ook in staat eigen competenties als docenten en als professionals in de gezondheidszorg actueel te houden.

Bovenstaande eisen die gesteld kunnen worden aan de docent zijn vastgelegd in het competentieprofiel van de master Docent HGZO. Dit profiel bestaat uit vier competenties, te weten:

- Didactisch handelen
- Onderzoeken
- Innoveren
- Professionaliseren

Hieronder wordt per competentie een korte omschrijving van en een toelichting op de competentie gegeven. Tevens wordt door middel van beoordelingsaspecten weergegeven welke kenmerkende elementen binnen de betreffende competentie beoordeeld worden om te bepalen of de competentie beheerst wordt.

Didactisch handelen

Korte formulering:

Als docent verzorg je in alle fasen van de opleiding onderwijskundig en gezondheidszorginhoudelijk verantwoorde onderwijsleersituaties, opdat het gewenste leerproces bij de studenten tot stand komt.

Toelichting:

Studenten worden het meest tot leren uitgedaagd in een krachtige leeromgeving. Jij bent een expertdocent die in staat is zo'n omgeving vorm te geven door onderwijskundig en gezondheidszorginhoudelijk verantwoorde onderwijsleersituaties te ontwerpen. Als docent construeer je zowel formatieve als summatieve toetsinstrumenten die voldoen aan de geldende kwaliteitseisen. Jij neemt de toetsen af en koppelt de score en feedback aan de studenten terug, opdat de toetsing een bijdrage levert aan de krachtige leeromgeving. De studenten worden in het doorlopen van de onderwijsleersituaties zowel inhoudelijk als procesmatig begeleid door jou. Het begeleiden kan zowel groepsgewijs, bijvoorbeeld in een hoor- of werkcollege, als individueel plaatsvinden, bijvoorbeeld in het kader van individuele afstudeerprojecten of studieloopbaanbegeleiding. Bij deze werkzaamheden maak je als docent gebruik van jouw gedegen kennis en wetenschappelijke inzichten op het gebied van onderwijs en leren.

In de onderwijsleersituaties toon jij je als docent gezondheidszorginhoudelijk deskundig, vervul jij een voorbeeldfunctie en ben jij op de hoogte van de geldende richtlijnen en onderzoeksresultaten op de voor jou relevante gebieden binnen de gezondheidszorg. Door jouw voorbeeldfunctie stimuleer je jouw studenten zelf een kritische blik en onderzoekende houding te ontwikkelen en evidence-based en methodisch te handelen. Jouw studenten worden zo goed voorbereid op hun verantwoordelijkheden als toekomstig professionals in de gezondheidszorg.

Om jouw onderwijs te verbeteren evalueer je voortdurend de effectiviteit en kwaliteit van de onderwijsleersituaties en voer je waar nodig adequate aanpassingen door.

Beoordelingsaspecten:

1. Jij verantwoordt jouw onderwijsleersituaties onderwijskundig en gezondheidszorginhoudelijk.
2. Jij speelt in op groepsdynamische processen opdat een krachtige leeromgeving ontstaat.
3. Jij staat model voor de wijze van benadering van het beroep en draagt de normen en waarden van de beroepsgroep uit.
4. Jij verzorgt op een gestructureerde wijze, activerend en door media ondersteund onderwijs.
5. Jij hanteert coachvaardigheden om studenten te ondersteunen bij hun studieloopbaan.
6. Jij toetst de studenten zowel formatief als summatief.
7. Jij evalueert en beoordeelt kritisch de onderwijsleersituaties.

Onderzoeken

Korte formulering:

Als docent draag jij bij aan de verspreiding van gezondheidszorginhoudelijke kennis en inzichten in het onderwijs door praktijkgericht toegepast onderzoek uit te voeren op het gebied van de gezondheidszorg.

Toelichting:

Binnen de gezondheidszorg bestaan verschillende kenniscentra. Hierbinnen wordt onderzoek uitgevoerd dat gericht is op de gezondheidszorgpraktijk. De uitkomsten uit dergelijk onderzoek kan jij als docent vertalen naar het onderwijs bij het innoveren en verzorgen hiervan. Als docent kan jij ook deel uitmaken van een kenniscentrum. Daar kan je als docent zelfstandig (delen van) praktijkgericht toegepast gezondheidszorginhoudelijk onderzoek uitvoeren. Hiertoe werk je samen met andere professionals uit de gezondheidszorg en onderwijs. Jij functioneert dus op het raakvlak van onderwijs, gezondheidszorginhoudelijk onderzoek en gezondheidszorgpraktijk. Ook studenten in het HGZO worden geschoold op het gebied van gezondheidszorginhoudelijk onderzoek. Met jouw ervaring in lezen en beoordelen van vakinhoudelijke wetenschappelijke literatuur en het doen van gezondheidszorginhoudelijk praktijkgericht toegepast onderzoek begeleid jij studenten hierbij. Als docent zet jij jouw onderzoekende houding in bij al jouw werkzaamheden.

Beoordelingsaspecten:

1. Jij houdt je op de hoogte van en beoordeelt kritisch (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de gezondheidszorg.
2. Jij formuleert relevante onderzoeksvragen en ontwikkelt een bijpassend onderzoeksdesign.
3. Jij verzamelt volgens het design de onderzoeksgegevens.
4. Jij verwerkt en interpreteert de onderzoeksgegevens.
5. Jij rapporteert schriftelijk en mondeling over de uitkomsten van het onderzoek en het belang hiervan voor de onderwijspraktijk.

Innoveren

Korte formulering:

Als docent innoveer je het onderwijs, aansluitend bij ontwikkelingen en wetenschappelijke inzichten in het onderwijs en de gezondheidszorg.

Toelichting:

Onderwijs is nooit af en dus altijd in beweging. Als docent heb je een kritische blik t.a.v. het functioneren van de onderwijsorganisatie en de kwaliteit van het onderwijs en draag je actief bij aan het verbeteren hiervan. Op deze wijze lever jij een bijdrage aan de kwaliteitszorg van de organisatie.

Als docent ben je goed op de hoogte van de onderwijsvisie en de toetsvisie van de onderwijsorganisatie en ben je in staat deze te vertalen naar praktische uitgangspunten voor onderwijsontwikkeling. Hierbij selecteer jij passende ontwerptheorieën. Zowel in het onderwijs als in de gezondheidszorg voltrekken zich in hoog tempo veranderingen. Als docent ben jij hier alert op en beoordeel je de waarde van deze veranderingen voor het onderwijs. Relevante ontwikkelingen en onderzoeksresultaten implementeer je in het onderwijs.

Naast de ontwikkelfase speel je als docent ook een belangrijke rol in de evaluatiefase. In de samenwerking met collega's, leidinggevenden en partijen uit de omgeving van de opleiding ben je in staat (vernieuwd) onderwijs op een systematische en kritische wijze te evalueren en op deze manier het onderwijs te optimaliseren.

Beoordelingsaspecten:

1. Jij houdt je op de hoogte van en beoordeelt kritisch (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek op het gebied van onderwijs.
2. Jij levert een bijdrage aan de kwaliteit van jouw onderwijsorganisatie.
3. Jij ontwikkelt, gebruikmakend van ontwerptheorieën, onderwijs dat congruent is met de onderwijsvisie en toetsvisie van de onderwijsorganisatie.
4. Jij integreert onderwijskundige en gezondheidszorginhoudelijke ontwikkelingen en onderzoeksresultaten in het onderwijs.
5. Jij evalueert (innovaties in het) onderwijs.

Professionaliseren

Korte formulering:

Als docent ontwikkel jij jouw didactisch-onderwijskundige competenties voortdurend, opdat jij kan omgaan met (toekomstige) veranderingen.

Toelichting:

Het onderwijs en de gezondheidszorg ontwikkelen zich in hoog tempo. Als docent neem jij zelf initiatief in het op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op deze gebieden. Jij kan deze ontwikkelingen zelfstandig vertalen naar jouw persoonlijk functioneren in het docentschap. Als docent laat jij in jouw werkzaamheden jouw persoonlijke visie op leren en jouw visie op het docentschap blijken zonder het didactisch concept van de onderwijsorganisatie uit het oog te verliezen.

Als docent heb je een kritische houding ten aanzien van jouw eigen functioneren en reflecteer je regelmatig op jouw handelen. Op deze manier werk je voortdurend aan persoonlijke leerdoelen en ben je in staat jezelf als docent te blijven professionaliseren. Als docent kan je (veranderingen in) jouw handelen evidence-based verantwoorden.

Beoordelingsaspecten:

1. Jij reflecteert systematisch op jouw functioneren.
2. Jij geeft aansluitend bij jouw visie op het docentschap vorm aan jouw ontwikkeling tot docent.
3. Jij onderbouwt jouw handelen met evidence-based informatie.
4. Jij houdt jezelf op de hoogte van actuele ontwikkelingen in het onderwijs en de gezondheidszorg.

6. Structuur van het studieprogramma

6.1 Opzet studieprogramma

De totale reguliere opleiding heeft een omvang van 1680 uur, verdeeld over 86 studieweken in een periode van twee jaar en twee maanden. De gemiddelde studielast per week bedraagt ongeveer 20 uur. Het gaat hierbij om de contacturen op de VU, de uren in de onderwijspraktijk en de uren die je als dio besteedt aan zelfstudie en (praktijk)opdrachten.

In elk studiejaar staan per competentie één of meerdere modules centraal. Binnen de master Docent HGZO worden de modules leervragen genoemd. In die leervragen werk je als dio aan verschillende beoordelingsaspecten binnen de competenties. Door voor jezelf actief de leervragen te beantwoorden, bekwaam jij jezelf binnen de opleiding in alle competenties.

Gedurende de opleiding worden alle officiële vakanties van het ministerie van OCW gerespecteerd; er is in deze weken geen onderwijs op de VU ingeroosterd, maar er kan wel zelfstudie gevraagd worden en deze weken kunnen gebruikt worden om opdrachten (af) te maken of te herkansen. Als dio ben je gemiddeld in drie van de vier weken in de maand één vaste dag per week op de VU in Amsterdam, om deel te nemen aan de onderwijsbijeenkomsten. Op deze vaste onderwijsdag worden drie bijeenkomsten van twee uur geroosterd tussen 9.30 en 16.45 uur. De onderwijsdag is een vaste dag voor de gehele duur van de opleiding.

Naast de onderwijsdag (6 uur per week) op de VU voert je zo'n 4-6 uur per week praktijkactiviteiten uit op een onderwijsinstelling. Aan zelfstudie besteed je ongeveer 8-10 uur per week. In zelfstudieweken (roostervrij) betreft de zelfstudie zo'n 14-16 uur in de week, naast de praktijkactiviteiten.

Cohort 2023

Het eerste studiejaar loopt van oktober 2023 t/m augustus 2024 en bestaat uit ca. 35 studieweken. Het tweede studiejaar is verspreid over twee academische jaren, namelijk de periode van september 2024 t/m augustus 2025 bestaande uit ca. 39 studieweken en de (afronddende) periode van september 2025 t/m november 2025 bestaande uit 12 studieweken. Voor cohort 2023 zijn de onderwijsbijeenkomsten gepland op woensdag.

Cohort 2022

Het tweede studiejaar is verspreid over twee academische jaren, namelijk de periode van september 2023 t/m augustus 2024 bestaande uit ca. 39 studieweken en de (afronddende) periode van september 2024 t/m november 2024 bestaande uit 12 studieweken. Voor cohort 2022 zijn de onderwijsbijeenkomsten gepland op maandag.

Cohort 2021

Het tweede studiejaar is verspreid over twee academische jaren, waarvan het tweede (afronddende) deel loopt van september 2023 t/m november 2023 bestaande uit 12 studieweken. Voor cohort 2021 zijn de onderwijsbijeenkomsten gepland op woensdag.

6.2 Opbouw studiejaar

Per studiejaar is alle studie-informatie te vinden op de digitale leeromgeving. In deze leeromgeving is per competentie te vinden welke leervragen centraal staan in de verschillende perioden. Met behulp van de leervragen werk je aan één of meerdere beoordelingsaspecten binnen een competentie en legt je accenten in jouw eigen leerproces. Tijdens een leervraag zijn ondersteunende bijeenkomsten op de VU geroosterd en zijn zelfstudie- en praktijkactiviteiten geformuleerd. De leervragen zijn zo gekozen dat alle competenties en beoordelingsaspecten aan bod komen. Een uitvoerige beschrijving van de leervragen is te vinden in hoofdstuk 7.

Werken aan de competenties

Gedurende de opleiding zijn er vier manieren waarop je aan jouw competenties werkt.

De belangrijkste manier om aan jouw competenties te werken is in de onderwijspraktijk. Op de onderwijsinstelling zal je met alle facetten van het docentschap in aanraking komen, aansluitend bij het competentieprofiel. De praktijken die je maakt, worden deels aangestuurd in de studiehandleidingen en zijn deels zelf in te vullen.

Als tweede werk je doorlopend aan verschillende (oefen)opdrachten. Deze opdrachten worden aangestuurd vanuit de leervragen; de oefenopdrachten hebben een formatieve functie, de opdrachten hebben een summatieve functie. De meeste opdrachten zijn gekoppeld aan realistische praktijksituaties en hebben de ruimte om zelf eigen accenten te leggen.

Als derde volg je bijeenkomsten op de VU. Er zijn twee soorten bijeenkomsten waarin je aan jouw competenties kunt werken:

- I. De onderwijsbijeenkomsten zijn ondersteunende inhoudelijke bijeenkomsten aansluitend bij de leervragen die centraal staan. In deze bijeenkomsten wordt theoretische en praktische ondersteuning geboden voor het uitvoeren van (oefen)opdrachten binnen de leervragen, die zich richten op de competenties Didactisch Handelen, Innoveren of Onderzoeken. Er wordt in de onderwijsbijeenkomsten gebruik gemaakt van een variatie in werkvormen, waaronder instructievormen, interactievormen, opdrachtvormen, samenwerkingsvormen, spelvormen en consultbijeenkomsten. Aansluitend bij de onderwijsvisie wordt binnen deze werkvormen van jou een actieve inbreng en samenwerking met andere dio's verwacht.
- II. Ongeveer vijftien keer per studiejaar is een professionaliseringsbijeenkomst ingeroosterd. In deze bijeenkomsten staat de (leervraag van de) competentie Professionaliseren centraal. De bijeenkomsten worden begeleid door de coaches. De coaches zijn leden van het docententeam van de master Docent HGZO. In deze professionaliseringsbijeenkomsten staat reflectie t.b.v. de docentprofessionalisering van de dio's centraal, is er tijd voor intervisie met de mededio's, zijn er oefenmomenten, wordt gewerkt aan het portfolio, is er ruimte voor zorginhoudelijke beroepsverdieping en is er tijd voor individuele gesprekken met de coach. Naarmate de opleiding vordert, neemt de sturing vanuit de coaches af en worden de dio's zelf meer verantwoordelijk voor een zinvolle invulling van deze bijeenkomsten. Op deze manier is er ruimte voor het werken aan persoonlijke leerwensen.

Als vierde zal voor verschillende bijeenkomsten op de VU en voor de opdrachten door jou als dio zelfstudie (m.n. literatuurstudie) gedaan moeten worden. Ook deze zelfstudieactiviteiten worden in

de digitale leeromgeving beschreven.

Met bovengenoemde activiteiten zal jij je tijdens de opleiding onderwijskundig, (vak)didactisch en gezondheidszorginhoudelijk – meestal in combinatie – verdiepen. Het staat je overigens (tot op zekere hoogte) vrij om zelf te kiezen op welke manier jij de competenties wilt verwerven. Voor de procedure omtrent het afwijken van het onderwijsprogramma wordt verwezen naar paragraaf 9.3 uit deze studiegids en naar ‘Regels en richtlijnen omtrent toetsing’ (zie de digitale leeromgeving).

7. Inhoud studieprogramma

In dit hoofdstuk worden de leervragen beschreven.

Onderstaand figuur geeft een overzicht van de leervragen in de verschillende studiejaar.

Maand → Competentie ↓	Studiejaar 1:											Studiejaar 2a:							Studiejaar 2b:					
	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul-aug (vak)	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul-aug (vak)	Sep	Okt
Didactisch handelen (580)	DH.I Hoe maak ik een onderwijskundige lesverantwoording? (85u/3,0EC)											DH.III BKE Basis Kwalificatie Examineren (120/4,3EC)												
	DH.II Hoe creëer ik een krachtige leeromgeving in mijn on- (150u/5,4EC in jaar 1)											derwijs? (205u/7,3EC) (55u/2,0EC in jaar 2)			DH.V Hoe verzorg ik onderwijs in de afstudeer fase? (100/3,6EC)									
Innoveren (435)												DH.IV Hoe coach ik studenten in hun ontwikkeling tot beroeps-beoefenaar? (70/2,5EC)												
	IN.I Hoe draag ik bij aan de kwaliteit van mijn onderwijs-organisatie? (80/2,9EC)											IN.II Hoe overbrug ik de kloof tussen onderwijskundig onderzoek en onderwijspr. ? (50/1,8EC)												
Onderzoeken (415)	OZ.I Hoe maak ik mijn les-inhoud evi- dence-based? (60/2,1EC)																							
	OZ.II Hoe verricht ik praktijkgericht zorin- houdelijk onderzoek? (190u/6,8EC in jaar 1)											houdelijk onderzoek? (355/12,7EC) (165u/5,9EC in jaar 2)												
Professionaliseren (250)	PR Hoe professionaliseer ik mijzelf? (95u/3,4EC in jaar 1)											(250/8,9EC) (155u/5,5EC in jaar 2)												
																			IN.III Hoe innoveer ik een verantwoorde wij-ze? (305/10,9EC)					

Figuur 2. Overzicht studieprogramma.

7.1 Studiejaar 1

In het eerste studiejaar wordt een start gemaakt met alle vier de competenties van het docentprofiel van de master Docent HGZO.

Op het gebied van Didactisch Handelen leer je in leervraag DH.I (85 sbu) welke didactische overwegingen een docent allemaal kan maken bij het voorbereiden en ontwerpen van afzonderlijke onderwijsleersituaties. Je verdiept je hiervoor in verschillende leertheorieën en onderwijskundige ontwerpbenaderingen op microniveau, zodat jij een les op een systematische manier kan ontwerpen en theoretisch kan onderbouwen. In leervraag DH.II (205 sbu, waarvan 150 sbu in studiejaar 1)) staat het uitvoeren van een lesontwerp centraal: het lesgeven. In deze leervraag wordt aandacht besteed aan een diversiteit aan factoren die de effectiviteit van lessen beïnvloedt. Jij leert effectieve leersituaties te verzorgen en rekening te houden met groepsdynamiek in die leersituaties. Tevens leer je jouw didactisch handelen te onderbouwen met recente literatuur en didactische werkvormen systematisch te evalueren. In het eerste studiejaar vindt een formatief lesbezoek van de coach plaats, waarbij jij in de praktijk wordt geobserveerd tijdens het verzorgen van onderwijs.

Op het gebied van de competentie Innoveren wordt leervraag IN.I (80 sbu) verzorgd, die zich richt op de kwaliteitszorg binnen een onderwijsinstelling. Je gaat aan de slag met het analyseren van een knelpunt binnen een onderwijsinstelling en beschrijft adviezen ter verbetering, waarmee jij een bijdrage levert aan de kwaliteit van de onderwijsorganisatie.

In het kader van de competentie Onderzoeken staat in leervraag OZ.I (60 sbu) het kritisch beoordelen van (inter)nationaal wetenschappelijke literatuur op het gebied van de gezondheidszorg centraal en het vertalen van de resultaten naar de onderwijspraktijk. Je leert als docent onderzoek op gezondheidszorginhoudelijk gebied op kwaliteit te beoordelen en jouw studenten over actuele literatuur te informeren. Vervolgens ga je in leervraag OZ.II (355 sbu, waarvan 190 sbu in studiejaar 1) aan de slag met een gezondheidszorginhoudelijk praktijkgericht toegepast onderzoeksproject. Een HGZO-docent moet studenten kunnen begeleiden die dergelijk onderzoek uitvoeren en als docent krijg je steeds vaker de kans om een rol te spelen bij het uitvoeren van praktijkgericht zorginhoudelijk onderzoek, bijvoorbeeld binnen een lectoraat. Tijdens deze leervraag doorloop jij zelf de verschillende fasen van praktijkgericht zorginhoudelijk onderzoek. Je voert hiervoor in een tweetal een kwantitatief onderzoek uit gericht op een zorginhoudelijke praktijkvraag. In het eerste jaar wordt het onderzoeksvoorstel geschreven en krijgen jullie statistiekonderwijs.

Als laatste werkt je aan de competentie Professionaliseren middels een doorlopende leervraag PR (250 sbu, waarvan 95 in studiejaar 1). In het eerste studiejaar staat met name het zichtbaar maken van en systematisch reflecteren op het eigen didactisch handelen, het bijhouden van en kennisdelen over ontwikkelingen in zorg en onderwijs en intervisie centraal. In het eerste jaar vindt een formatief portfoliogesprek met de coach plaats.

7.2 Studiejaar 2a cohort

Op het gebied van Didactisch Handelen krijgt leervraag DH.II een vervolg (205 sbu, waarvan 55 sbu in studiejaar 2) en vindt binnen deze leervraag een summatief lesbezoek van de coach plaats. Verder wordt in het tweede studiejaar binnen deze competentie aan leervraag DH.III (70 sbu) gewerkt. Deze leervraag is zo vormgegeven dat het volgen hiervan en het voldoen aan de criteria van de eindproducten leidt tot een certificaat Basis Kwalificatie Examineren (BKE). Ook wordt aandacht besteed aan het begeleiden van individuele studenten en aan het verzorgen van onderwijs in de afstudeerfase. Je leert binnen leervraag DH.IV (70 sbu) coachgesprekken te voeren, zowel in het kader van studieloopbaanbegeleiding als in het kader van het begeleiden van afstudeerwerken. Op de onderwijspraktijkplaats zal je in het kader van leervraag DH.V (150 sbu) ook een bijdrage leveren aan het onderwijs in de hoofd- en afstudeerfase. Er vindt een beoordeling van een leersituatie in de hoofd- en afstudeerfase door de coach plaats. Specifieke aandacht gaat naar betrokkenheid in de afstudeerfase van hbo-bachelorstudenten en het analyseren van de toetscyclus van afstudeerwerken.

Op het gebied van de competentie Innoveren maak je in leervraag IN.II kennis met verschillende typen onderwijskundig onderzoek en de rol van de docent hierin. Daarnaast leer je resultaten van onderwijskundig onderzoek op waarde in te schatten en toe te passen in de onderwijspraktijk. Vervolgens wordt in leervraag IN.III (305 sbu) één van de eindwerkstukken opgestart: het innovatieproject. Binnen dit innovatieproject doorloop je de verschillende fasen van een onderwijskundig ontwerpproces, namelijk de analysefase, de constructiefase en de evaluatiefase. Je verantwoordt de onderwijsinnovatie onderwijskundig en zorginhoudelijk. Eerst

schrijf je een plan van aanpak voor dit project, waarin met name de analysefase centraal staat. In het laatste deel van de opleiding staat het uitvoeren van het innovatieproject centraal en het schrijven van een onderwijskundige en zorginhoudelijke verantwoording van het onderwijsontwerp. Aan het eind van de opleiding vindt een symposium over jouw project en dat van jouw mededior's plaats.

Binnen de competentie Onderzoeken werk je in jouw tweetal verder aan het zorginhoudelijk praktijkgericht onderzoeksproject (355 sbu, waarvan 165 sbu in studiejaar 2). In het tweede studiejaar gaan jullie aan de slag met de dataverzameling en data-analyse van dat praktijkgericht onderzoek en het schriftelijk en mondeling rapporteren van de resultaten. Het onderzoeksrapport wordt afgerond en gepresenteerd en er vindt een individuele verdediging van het zorginhoudelijk praktijkgericht toegepast onderzoek plaats.

In het kader van de competentie Professionaliseren vervolgt leervraag PR (250 sbu, waarvan 155 in studiejaar 2) zich in het eerste studiejaar; zowel de ontwikkeling van jou als docent als de ontwikkeling als zorgprofessional krijgt aandacht. Je gaat je vanuit deze leervraag ook verdiepen in een lectoraat dat zich richt op jouw eigen vakgebied. Binnen deze leervraag wordt tevens het tweede eindwerkstuk aangestuurd. Via verschillende deelopdrachten op de onderwijspraktijkplaats werk je aan een zelfevaluatie op de vier competenties. Er worden tot slot eindgesprekken gevoerd met de coach en een onafhankelijke assessor, waarin je aantoont de vier competenties te beheersen.

7.3 Studiejaar 2b cohort

In studiejaar 2b rond je de opleiding af. Hiertoe worden de laatste bijeenkomsten gevolgd, de laatste opdrachten gemaakt en de twee hierboven geschreven eindwerken afgerond.

Bij de laatste onderdelen van de studie horen de opdrachten van leervraag DH.V, het verzorgen van onderwijs in de afstudeerfase en het begeleiden en beoordelen van een afstudeerwerken. Het accent in dit trimester ligt op het eindwerk behorend bij leervraag IN.III, het uitvoeren van het innovatieproject en het schrijven van een onderwijskundige en zorginhoudelijke verantwoording van het onderwijsontwerp. Aan het eind van de opleiding vindt een symposium over deze projecten plaats.

Tot slot vinden binnen leervraag PR de laatste professionaliseringsbijeenkomsten plaats en wordt als eindwerk het eindgesprek voorbereid en gevoerd met de coach en een onafhankelijke assessor, waarin jij aantoont alle vier de competenties te beheersen.

8. Studiebegeleiding

8.1 Coaches

Tijdens de master Docent HGZO krijg je een coach toegewezen. Dit is van belang om planning, (bij)sturing en evaluatie van de leeractiviteiten te optimaliseren. Je blijft zelf altijd de eerstverantwoordelijke voor het verloop van jouw leerproces. Coaches ondersteunen je bij het vinden en verwerken van leerstof, bij het oefenen van (vak)didactische vaardigheden, zij geven feedback en initiëren reflectie op het leerproces. Bij de begeleiding van jouw leerproces is ook aandacht voor eventuele studie belemmerende factoren zoals bijvoorbeeld motivatieproblematiek, planning van activiteiten en prestatieangst. De coach heeft dan vooral een stimulerende, voorwaardenscheppende en ondersteunende rol. Zo nodig adviseert een coach om passende hulpverlening te zoeken.

De coaches vervullen een begeleidende rol tijdens de professionaliseringsbijeenkomsten. In deze bijeenkomsten worden onderling bindende afspraken gemaakt over inbreng, aanwezigheid en samenwerking. Centrale onderwerpen van de bijeenkomsten zijn reflectie, intervisie, oefenen, uitwisselen van praktijkervaringen, ontwikkeling op de competenties, het digitaal portfolio en zorginhoudelijke verdieping. Naarmate de opleiding vordert, neemt de sturing vanuit de coaches af en worden jullie als dio's steeds meer zelf verantwoordelijk voor een zinvolle invulling van deze bijeenkomsten. Op deze manier is er ruimte voor het werken aan persoonlijke leerwensen.

Het zal voorkomen dat één van de coaches de bijeenkomst begeleidt, terwijl een andere coach individuele gesprekken met dio's voert. Jij kan op eigen initiatief begeleidingsgesprekken tijdens de professionaliseringsbijeenkomsten aanvragen met jouw coach. De coach neemt tweemaal per jaar contact op met de praktijkbegeleider over het verloop van jouw praktijkactiviteiten.

Het contact tussen jou en jouw coach over de twee studie jaren loopt als volgt:

Eerste studiejaar

- Vanaf het begin van de opleiding starten direct de professionaliseringsbijeenkomsten en worden werkafspraken gemaakt. In de eerste helft van het studiejaar worden de bijeenkomsten voornamelijk ingevuld en geleid door de coaches, in de tweede helft is meer ruimte voor eigen invulling.
- Er vindt een opstartgesprek plaats tussen jou en jouw coach. Tijdens dit gesprek wordt onder andere de planning van de opleiding besproken.
- Er vindt een formatief portfoliogesprek plaats tussen jou en jouw coach. Hierin staat jouw professionalisering centraal en komen adviezen met betrekking tot de studieplanning aan bod. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele eerder verworven competenties (EVC's). De coach vervult hierin een adviserende rol.
- De coach bezoekt jou eenmaal op jouw onderwijsinstelling om een les te beoordelen. Dit lesbezoek heeft een formatieve functie.

Tweede studiejaar (2a)

- De professionaliseringsbijeenkomsten worden vervolgd, waarin jullie als dio's grotendeels zelf verantwoordelijk zijn voor een zinvolle invulling.

- In het tweede jaar bezoekt de coach jou tweemaal op jouw onderwijsinstelling om een les summatief te beoordelen, eenmaal een les naar keuze en eenmaal een les in de afstudeerfase. N.b. de les naar keuze kan je ook al aan het eind van studiejaar 1 inplannen.

Tweede studiejaar (2b)

- Aan het eind van de opleiding vindt een eindgesprek plaats tussen jou en jouw coach, waarin de coach samen met een onafhankelijke assessor een beoordelende rol heeft t.a.v. het eindwerkstuk Professionaliseren.

8.2 Docenten

Binnen de opleiding verzorgen verschillende docenten bijeenkomsten op de VU en bieden zij begeleiding bij (oefen)opdrachten vanuit de leervragen. De docenten zijn inhoudelijk deskundig, zijn verantwoordelijk voor evidence-based onderwijs en vervullen hiermee een voorbeeldfunctie.

8.3 Praktijkbegeleider

De begeleiding vanuit de onderwijsinstelling wordt, indien je stage loopt, gecoördineerd door de praktijkbegeleider met een didactische bevoegdheid en vakinhoudelijke expertise. De praktijkbegeleider is het centrale aanspreekpunt voor jou en de master Docent HGZO en draagt zorg voor de vakinhoudelijke en vakdidactische begeleiding en beoordeling van jouw didactisch handelen op de onderwijspraktijkplaats. De praktijkbegeleider verzorgt de introductie op de praktijkinstelling en bewaakt de continuïteit van de begeleiding van het leerproces. Samen met jou wordt geprobeerd de leeractiviteiten in de praktijk zo goed mogelijk in te passen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de studiegids en de informatie op de digitale leeromgeving. Voor een deel kan de praktijkbegeleider de begeleiding of beoordeling delegeren aan collega's. De praktijkbegeleider blijft echter verantwoordelijk en ondertekent (mede) alle beoordelingen vanuit de praktijk.

Op vaste momenten neemt de coach vanuit de master Docent HGZO contact op met de praktijkbegeleider, maar indien dit voor de voortgang van de praktijk noodzakelijk is, kan de praktijkbegeleider te allen tijde contact opnemen met de coach.

Een beschrijving van de praktijkactiviteiten en de begeleiding is opgenomen in bijlagen 2, 3 en 4.

Indien jij een docentaanstelling hebt binnen een onderwijsinstelling die door de master Docent HGZO is goedgekeurd als onderwijspraktijkplaats geldt dat de leidinggevende verantwoordelijk is voor het faciliteren van bovengenoemde begeleiding en voor de beoordelingen vanuit de praktijk. Ook de leidinggevende kan begeleiding of beoordeling delegeren aan collega's. De leidinggevende blijft echter verantwoordelijk en ondertekent (mede) alle beoordelingen vanuit de praktijk.

8.4 Begeleiders zorginhoudelijk praktijkgericht onderzoek

De master Docent HGZO heeft voor de competentie OZ samenwerkingsverbanden afgesloten met onderzoeksinstituten en lectoraten die zich richten op praktijkgericht toegepast onderzoek op het gebied van de gezondheidszorg. De begeleiders vanuit deze onderzoeksinstituten of lectoraten zijn bij voorkeur gepromoveerd of minimaal aan het promoveren en dragen zorg voor jouw zorginhoudelijke begeleiding en beoordeling gedurende de uitvoering van jouw praktijkgericht onderzoek. Het bieden van deze begeleiding is dus geen taak van de praktijkbegeleider.

Voor de procesmatige begeleiding en de begeleiding op het gebied van algemene onderzoeksvaardigheden is een begeleider beschikbaar die verbonden is aan de master Docent HGZO.

9. Examenreglement

Hieronder staan de belangrijkste aspecten uit het examenreglement beschreven en toegelicht. Voor de volledige Onderwijs- en examenregeling (OER), de Regels en richtlijnen omtrent toetsing en het toetsbeleidsplan wordt verwezen naar de digitale leeromgeving van de master Docent HGZO. Indien in deze studiegids en/of overige regelingen die het studieprogramma en/of het examenprogramma raken, in strijd zijn met de OER gaat het bepaalde in de OER voor.

9.1 Toetsing

Inleverdata

De uiterste inleverdata van de toetsen zijn vermeld in de cursushandleidingen op de digitale leeromgeving en in het rooster. De inleverdatum van een opdracht valt altijd op de onderwijsdag in de genoemde week. Als je verhinderd bent een opdracht op tijd in te leveren of een gemaakte afspraak na te komen, dient je dit vooraf met redenen mee te delen aan de examencommissie. Zie voor de procedure voor een aanvraag bij de examencommissie de informatie op de digitale leeromgeving.

Fraude en plagiaat

Onder fraude wordt verstaan: het bedrieglijk handelen of nalaten van een student dat erop gericht is het vormen van een juist oordeel omtrent beoordelingsaspecten van competenties van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Plagiaat is het letterlijk overnemen van (delen van) andermans werk zonder bronvermelding en presenteren als eigen werk. Ook parafraseren of samenvatten van andermans werk, of het overnemen van afbeeldingen kan plagiaat zijn, als onvoldoende aan de bron wordt gerefereerd. Wanneer er fraude of plagiaat wordt geconstateerd of vermoed, wordt dit door de cursuscoördinator gemeld aan de examencommissie. Deze zal dan een onderzoek instellen en zo nodig een sanctie opleggen. In het Toetsbeleidsplan en Regels en Richtlijnen (zie de digitale leeromgeving) wordt aangegeven hoe fraude en plagiaat zoveel mogelijk wordt voorkomen en welke procedure hierbij gevolgd wordt.

Openbaarheid van toetsing

Jij mag, na toestemming van de examencommissie, je bij mondelingen toetsen en bij presentaties laten vergezellen door een belangstellende uit het bedrijf/opleiding waar jij werkzaam bent. Deze belangstellende heeft de status van toehoorder en mag derhalve geen vragen stellen of antwoorden geven en kan geen invloed uitoefenen op het resultaat.

Vaststelling en bekendmaking van de uitslag

De beoordelingstermijn voor papers, essays en tentamens die minimaal voor 50% bestaan uit open vragen, is niet langer dan 15 werkdagen. Voor de eindopdrachten is de beoordelingstermijn niet langer dan twintig werkdagen.

9.2 Studieduur

Reguliere studieduur

Het studieprogramma is geroosterd over een periode van twee jaar en twee maanden. In deze periode verwerf jij alle competenties. Voor alle opdrachten (summatieve toetsen) geldt dat in de studiehandleiding is vastgelegd wat de deadline van de eerste kans en de deadline van de twee kans is. Indien jij met reden de deadline van een opdracht niet kan behalen, kan je uitstel aanvragen bij de examencommissie volgens de “procedure aanvragen bij de examencommissie” (zie de digitale leeromgeving). Dit kan mogelijk leiden tot studieduurverlenging (zie hieronder). Het uitstel moet aangevraagd en gehonoreerd zijn voor het verstrijken van de deadline van de opdracht. Indien een kans te laat wordt ingeleverd, is de opdracht onvoldoende.

Als jij door bijzondere omstandigheden (ziekte, zwangerschap of bijzondere familieomstandigheden) niet in staat bent geweest om te voldoen aan bovenstaande voorwaarden, kan je volgens de procedure op de digitale leeromgeving een schriftelijk verzoek indienen bij de examencommissie voor een extra kans.

Studieduurverlenging

Indien jij studievertraging oploopt, kan je studieduurverlenging aanvragen bij de examencommissie (zie de digitale leeromgeving). Er is sprake van studieduurverlenging voor cohort 2021 indien nog opdrachten (toetsen) worden ingeleverd of afgenomen na 31 januari 2024, voor cohort 2022 na 31 januari 2025 en voor cohort 2023 na 31 januari 2026. Ook voor de studieduurverlenging betaal je collegegeld, echter wel naar rato van het aantal maanden dat je nog nodig heeft om de opleiding af te ronden.

Indien jij besluit ten gevolge van aantoonbare bijzondere omstandigheden de opleiding tijdelijk stop te zetten, moet hiervoor volgens de procedure op de digitale leeromgeving een verzoek ingediend worden bij de examencommissie. Ook het verzoek tot voortzetting van de opleiding moet ingediend worden bij de examencommissie. In overleg tussen de coördinator en de examencommissie van de master Docent HGZO zal worden bepaald welke extra kosten hieraan verbonden zijn. Hierbij geldt dat wanneer de totale studieduur minus de duur van de tijdelijke stopzetting, langer wordt dan de reguliere studieduur, je collegegeld naar rato van het aantal extra studiem maanden verschuldigd bent.

Verkorte studieduur bij Eerder Verworven Competenties (EVC's)

Indien jij al voor de opleiding relevante scholingen hebt gevolgd, en/of wanneer jij relevante onderwijservaring hebt, kan het zijn dat al enkele van de competenties zijn behaald of delen (beoordelingsaspecten) daarvan. Het is dan mogelijk voor de start van de opleiding een EVC-procedure te doorlopen. Aan de hand van een EVC-document dat jij invult zullen assessoren van de opleiding de competenties toetsen en beoordelen en bepalen welk traject daarbij passend is. Op basis van deze beoordelingen en dit advies zal door de examencommissie worden vastgesteld of de opleiding met minder studielast afgerond kan worden. De opleiding behoudt zich het recht voor om geen EVC-beoordeling te laten plaatsvinden indien er naar inzicht van de medewerkers van de opleiding niet genoeg relevant bewijsmateriaal bij de competenties getoond kan worden. Dit zal dan zo spoedig mogelijk worden meegedeeld. Een EVC-beoordeling kent geen herkansing.

9.3 Individuele leerroute

Jij kan zelf jouw activiteiten plannen en combineren met persoonlijke leerwensen. Voor elke opdracht is het mogelijk een alternatieve opdracht te maken indien je dit wenst. Alternatieve opdrachten, vrijstellingen of andere afwijkingen van het voorgeschreven programma kunnen worden aangevraagd bij de examencommissie (zie de digitale leeromgeving voor de procedure). Voordat afgeweken kan worden van het onderwijs- en toetsprogramma, dient een besluit van de Examencommissie ontvangen te zijn. Dit betekent dat indien het verzoek te laat is ingediend, de wijziging niet meer mogelijk zal zijn.

9.4 Herkansingsbeleid

Wanneer de eerste kans van een opdracht onvoldoende is beoordeeld, volgt één herkansing. In geval van een herkansing geldt de laatste beoordeling. Zowel een voldoende als een onvoldoende kan worden herkanst. Een beroepstaak (zoals het lesbezoek) of eindwerk, dat met een voldoende is afgerond kan niet herkanst worden. Een herkansing kan bestaan uit een aanvullende opdracht of het opnieuw uitvoeren van een opdracht. De beoordelaar bepaalt welke vorm van herkansen van toepassing is, zoals beschreven in de studiehandleiding. De deadlines voor herkansingen zijn vastgelegd in de studiehandleiding. Indien een herkansing niet behaald is, kunnen alleen opleidingsonderdelen worden afgerond indien wordt voldaan aan de eisen van volgordeelijkheid zoals beschreven in het OER. Er vindt geen restitutie van het collegegeld plaats voor opleidingsonderdelen die door deze eisen aan volgordeelijkheid niet kunnen worden afgerond. Bij een onvoldoende beoordeling van een herkansing wordt, binnen de gestelde nakijktermijn, de beoordeling altijd door een tweede beoordelaar gecheckt. Jij bent er zelf verantwoordelijk voor dat hands-on toetsen (zoals bijvoorbeeld: minilessen, lesbezoeken en coachgesprekken) worden opgenomen zodat de check door een tweede beoordelaar mogelijk is. Compensatie van een onvoldoende toetsresultaat met een andere toets is niet mogelijk.

Bovenstaande geldt niet voor de oefenopdrachten, daar deze uitsluitend dienen als oefening. Een EVC-beoordeling kent geen herkansing.

9.5 Afsluitingsprocedure

Vervroegde uittreding

Wanneer jij vroegtijdig de opleiding verlaat, wordt een afrondend gesprek gehouden met de coach en/of de opleidingscoördinator. Je krijgt een overzicht van de behaalde resultaten mee. Er is geen sprake van restitutie van collegegeld.

Afsluiting opleiding en uitreiking getuigschriften

Jij bent geslaagd voor de opleiding indien alle competenties verworven zijn. In een vergadering van de examencommissie wordt op grond van de resultaten van de afrondende toetsing vastgesteld of jij geslaagd bent voor de opleiding en het getuigschrift krijgt uitgereikt.

Als mocht blijken dat jij nog verplichtingen hebt naar de master Docent HGZO (bijvoorbeeld het collegegeld is (nog) niet voldaan), zal de uitreiking van het getuigschrift worden opgeschort.

De uitreiking van diploma's vindt éénmaal per jaar plaats. Indien jij de opleiding eerder hebt

afgerond, komt deze datum op het diploma te staan. Het diploma kan indien gewenst eerder worden opgehaald. Voor dio's met studieduurverlenging kan een extra uitreiking worden ingepland.

9.6 Bezwaar- en beroepsprocedure

Indien jij bezwaar hebt tegen een beoordeling maak je dit schriftelijk kenbaar bij de cursuscoördinator/beoordelaar die de waardering heeft toegekend. Dit kan leiden tot:

- Consensus tussen jou en cursuscoördinator/beoordelaar.
- Geen consensus tussen jou en cursuscoördinator/beoordelaar. Jij kan schriftelijk bezwaar indienen bij de examencommissie. Het bezwaar dient zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken na de dag van de bekendmaking van de waardering, te worden ingediend.
- Als het bezwaar niet naar tevredenheid is opgelost, kan jij beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens (CoBEx) van de Vrije Universiteit. Het beroep dient zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na de beslissing van de Examencommissie te worden aangetekend.
- Het CoBEx beslist binnen vier weken na ontvangst van het beroep en deelt de beslissing schriftelijk mede. Deze beslissing is bindend voor alle partijen.

Bijlage 1 Werkveldcommissie

De werkveldcommissie levert een bijdrage aan de kwaliteitsbewaking van de master Docent HGZO en van de leergangen Opleiden in de zorg. Haar functie is tweeledig. Enerzijds heeft de commissie een signaleringsfunctie met betrekking tot (inter)nationale ontwikkelingen in het werkveld van de zorg en het zorgonderwijs. Anderzijds adviseert zij over de vertaling van deze ontwikkelingen in de masteropleiding en de leergangen. De samenstelling van de werkveldcommissie is zo gekozen dat er zowel vanuit verschillende beroepsgroepen in zorg als vanuit verschillende zorgopleidingen een vertegenwoordiger zitting heeft. Daarnaast zijn drie medewerkers van de Vrije Universiteit als vertegenwoordigers van de opleidingen lid van deze commissie.

Taken

De commissie adviseert, gevraagd en ongevraagd, over:

- de inhoudelijke aansluiting van de master en de leergangen op de behoefte uit het werkveld;
- de relevantie van gesignaleerde ontwikkelingen voor de inhoud van de master en leergangen;
- het niveau en de inzetbaarheid van afgestudeerden van de opleidingen.

Werkwijze

De commissie vergadert eenmaal per jaar tijdens het tweedaagse HGZO-congres. De opleidingsdirecteur is voorzitter van deze vergaderingen. Vergaderstukken en agenda worden twee weken van tevoren rondgestuurd. Op de dag van de vergadering kunnen de leden gratis deelnemen aan andere workshops en reiskosten worden vergoed volgens de regeling van de Vrije Universiteit.

Samenstelling

Leden

Mw. M. Steltman, MSc.
Mw. S. Dijkstra, Med.
Dhr. Dr. B. Visser
Mw. M. Geuzenbroek
Mw. N. Janmaat, M.A.
Mw. B. Zwartendijk

Mw.prof.dr. D.E. Slot
(voorzitter)
Dhr.drs. S.C.A. Buis
(secretaris)
Mw.drs. W.C. van Santen

Werkveld

Ergotherapeuten – docent / propedeusecoördinator HvA
Mondhygiënist – docent Hogeschool Utrecht
Oefentherapeuten Mensendieck/Cesar – opleidingsmanager + lector HvA
Operatieassistenten – praktijkcoördinator BovenIJ + secretaris LVO
Verpleegkundigen, bestuurslid V&VN – docent Hogeschool Windesheim
Bestuurslid Vereniging Branche-opleidingsinstituten Gezondheidszorg (VBG) + hoofd opleidingen Leiden University Medical Center

Vrije Universiteit

Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam
Opleidingsdirecteur master Docent HGZO
Universitair Centrum voor Gedrag en Beweging
Opleidingscoördinator master Docent HGZO
VUmc Academie, Amsterdam UMC
Manager

Bijlage 2 Praktijkactiviteiten eerste studiejaar Cohort 2023

Tijdens de hele opleiding zal de dio in de onderwijspraktijk verschillende activiteiten verrichten (het onderzoeksproject binnen leervraag OZ.II valt buiten de onderwijspraktijkuren).

Eerste studiejaar

Doorlopende activiteiten (in het kader van PR):

- feedbackgegevens van praktijkbegeleider / studenten verzamelen over verzorgde leersituaties
- zelf reflecteren op je didactisch handelen
- samenwerken en managen van eigen taken in een onderwijsinstelling
- monitoren van ontwikkelingen in zorg en onderwijs

In het kader van DH.I (okt 2023 – mrt 2024):

- observeren en analyseren van leersituaties

In het kader van DH.II (okt 2023 – jun 2024):

- ontwerpen en uitvoeren evidence-based leersituaties (ca. 20 leersituaties)
- formatieve lesbeoordeling door coach
- beoordeling verantwoording lesinhoud door inhoudsdeskundige

In het kader van IN.I (mrt 2024 – jun 2024)

- signaleren en analyseren van knelpunt t.b.v. kwaliteitsverbetering onderwijsorganisatie

De begeleiding vanuit de onderwijsinstelling van de dio kan verdeeld worden over meerdere docenten. De praktijkbegeleider blijft eindverantwoordelijk.

De begeleiding omvat het eerste jaar met name de volgende activiteiten:

- introductie van de dio op de onderwijsinstelling;
- samen met dio plannen van en mogelijkheden creëren voor de uit te voeren praktijkopdrachten, waarbij de dio zelf het initiatief neemt;
- het voorbespreken, bijwonen en nabespreken van enkele door de dio te geven leersituaties;
- het beoordelen van een leersituatie op vakinhoud;
- het voeren van begeleidingsgesprekken (3 à 4 keer per jaar).

De begeleiding vanuit de onderwijspraktijkplaats in het eerste jaar zal ongeveer 25 uur in beslag nemen.

Bijlage 3 Praktijkactiviteiten tweede studiejaar (2a) Cohort 2022

Tijdens de hele opleiding zal de dio in de onderwijspraktijk verschillende activiteiten verrichten (het onderzoeksproject binnen leervraag OZ.II valt buiten de onderwijspraktijkuren).

Tweede studiejaar

Doorlopende activiteiten (in het kader van PR):

- samenwerken en managen van eigen taken in een onderwijsinstelling
- monitoren van ontwikkelingen in zorg en onderwijs
- feedback verzamelen op het gebied van de vier competenties
- deelopdrachten in het kader van eindwerkstuk PR
- lesbeoordeling door en reflectiegesprek met praktijkbegeleider
- evaluatiegesprek voeren met praktijkbegeleider a.d.h.v. zelfevaluatie

In het kader van DH.II (sep 2023 – nov 2023):

- ontwerpen en uitvoeren evidence-based leersituaties (ca. 5 leersituaties)
- summatieve lesbeoordeling door coach

In het kader van DH.III (sep 2023 – jun 2024)

- activiteiten in het kader van de Basis Kwalificatie Examineren

In het kader van DH.IV (sep 2023 – mrt 2024)

- coachen van individuele studenten

In het kader van DH.V (dec 2023 – sep 2024)

- ontwerpen en uitvoeren evidence-based leersituaties in de afstudeerfase (ca. 10 leersituaties)
- begeleiden (video-opnames) + beoordelen (analyse toetscyclus) afstudeerwerken
- beoordeling door coach en beoordeling vakdidactiek door inhoudsdeskundige van een les in de afstudeerfase

In het kader van IN.II (jan 2024 – apr 2024)

- toepassen van onderwijskundig wetenschappelijke literatuur in de onderwijspraktijk

In het kader van IN.III (apr 2024 – nov 2024)

- schrijven plan van aanpak voor innovatieproject
- uitvoeren innovatieproject; ontwerpen van onderwijs en schrijven legitimeringsrapport

De begeleiding omvat het tweede jaar met name de volgende activiteiten:

- samen met dio plannen van en mogelijkheden creëren voor de uit te voeren praktijkopdrachten, waarbij de dio zelf het initiatief neemt;
- het bijwonen en voor-/nabespreken van enkele door de dio te geven leersituaties;
- het voeren van begeleidingsgesprekken (2 à 3 keer per jaar);

- het beoordelen van een leersituatie in de afstudeerfase op vakdidactiek;
- het in de rol van opdrachtgever begeleiden/beoordelen van eindwerkstuk IN.III;
- het uitvoeren van een lesbezoek en het voeren van een evaluatiegesprek t.b.v. het eindwerkstuk PR.

De begeleiding vanuit de onderwijspraktijkplaats zal in studiejaar 2a ongeveer 40 uur in beslag nemen.

Bijlage 4 Praktijkactiviteiten tweede studiejaar C2021 (2b)

Tweede studiejaar (2b)

Doorlopende activiteiten:

- ontwerpen en uitvoeren evidence-based leersituaties in de afstudeerfase
 - samenwerken en managen van eigen taken in een onderwijsinstelling
 - monitoren van ontwikkelingen in zorg en onderwijs
 - feedback verzamelen op het gebied van de vier competenties
 - begeleiden (video-opnames) + beoordelen (analyse toetscyclus) afstudeerwerken
 - uitvoeren innovatieproject
 - evaluatiegesprek voeren met praktijkbegeleider a.d.h.v. zelfevaluatie
- LET OP: in dit trimester ligt het accent op het uitvoeren van het innovatieproject (IN.III) en zullen de onderwijspraktijkuren voor het grootste deel op dit eindwerkstuk gericht zijn.

De begeleiding omvat in studiejaar 2b met name de volgende activiteiten:

- het beoordelen van een leersituatie in de afstudeerfase op vakdidactiek;
- het in de rol van opdrachtgever begeleiden/beoordelen van eindwerkstuk IN.III;
- het uitvoeren van een lesbezoek en het voeren van een evaluatiegesprek t.b.v. het eindwerkstuk PR.

De begeleiding zal in studiejaar 2b ongeveer 10 uur in beslag nemen.